

آیا «رازپانه» باعث افزایش شیرمادر می شود

5 مرداد 1405

عضو هیئت علمی گروه فارماکوکونوزی دانشکده داروسازی، در خصوص اثربخشی گیاه «رازپانه» در افزایش شیرمادر، توضیحاتی داد.

دکتر اردلان پاسداران، با بیان اینکه «رازپانه» یکی از شناخته شده ترین گیاهان دارویی در طب سنتی ایران و بسیاری از کشورهای جهان است، گفت: از دیرباز از دانه و فرآورده های این گیاه برای کمک به مشکلات گوارشی و افزایش شیرمادر استفاده شده و امروزه نیز انواع دمنوش ها، عرقیات و مکمل های گیاهی حاوی رازپانه در دسترس قرار دارند.

وی با اشاره به ترکیبات مؤثر این گیاه افزود: رازپانه حاوی ترکیبات زیست فعالی مانند آنتول، استراگول و فلاونوئیدها است که بر اساس مطالعات، ممکن است از طریق تأثیر بر مسیرهای هورمونی مرتبط با شیردهی، در افزایش تولید شیر مادر نقش داشته باشند. به همین دلیل، این گیاه در گروه گیاهان شیرافزا (Galactagogues) طبقه بندی می شود.

پاسداران با بیان اینکه نتایج مطالعات علمی درباره اثربخشی رازپانه یکسان نیست، اظهار کرد: برخی پژوهش ها افزایش احتمالی حجم شیر یا بهبود وزن گیری نوزاد را پس از مصرف فرآورده های حاوی رازپانه گزارش کرده اند، اما مرورهای علمی نشان می دهد شواهد موجود هنوز برای توصیه قطعی این گیاه به عنوان یک روش اثبات شده برای افزایش شیر مادر کافی نیست.

وی تأکید کرد: اثربخشی یک گیاه دارویی تنها به نام آن وابسته نیست و عواملی مانند نوع فرآورده، روش تهیه، کیفیت محصول و میزان ترکیبات مؤثره، نقش مهمی در نتیجه مصرف دارند. از این رو، دمنوش، عرق رازپانه و فرآورده های استاندارد شده لزوماً اثرات یکسانی نخواهند داشت.

پاسداران با اشاره به ضرورت مصرف آگاهانه فرآورده های گیاهی، افزود: طبیعی بودن یک محصول به معنای بی خطر بودن آن نیست و مصرف بیش از اندازه رازپانه ممکن است با عوارض ناخواسته یا

تداخل با برخی داروها همراه باشد. به همین دلیل، مادران شیرده، به‌ویژه در صورت ابتلا به بیماری‌های زمینه‌ای یا مصرف داروهای دیگر، پیش از استفاده منظم از فرآورده‌های حاوی رازیانه، با پزشک یا داروساز مشورت کنند.

وی خاطرنشان کرد: بررسی علمی گیاهان دارویی و شناسایی ترکیبات مؤثر آنها از مهم‌ترین حوزه‌های پژوهشی علوم دارویی و فارماکولوژی است و رازیانه نیز همچنان موضوع مطالعات متعددی است تا اثربخشی و ایمنی آن در دوران شیردهی با دقت بیشتری مشخص شود.